

Rondje Venen III

juni 2010

We konden het niet laten, ook dit jaar ons steven te richten naar het groene hart van Nederland. De uitnodiging om dit jaar onder begeleiding van de Alphense kanovereniging 'De Kromme Aar' te varen en het vooropgestelde parcours trok ons over de oever.

Zondagmorgen, om 7 uur, zette Pol zijn mobilhome in beweging, op de aanhangwagen lagen slechts 2 kajaks. (gezien we in feite incognito vaarden, konden we moeilijk promotie maken voor deze natuurtocht)

Alphen aan de Rijn was ons bekend. We hadden in het verleden een traditie opgebouwd om jaarlijks de Kagerplassen en het Braassemermeer te combineren als dagtocht. Dit is spijtig genoeg verzand, doordat de hogesnelheidstrein ons uitgestippeld traject betonnerde in de omgeving van Hoogmade.

Een goede wegbeschrijving, ontvangen via internet, bracht ons feilloos op de parking van de kanoclub, waar er voldoende plaats was om ons en de boten tochtklaar te maken. Ditmaal hadden we rustig de tijd om in de kantine koffie te slurpen en te smakken van een gebakje, dit alles als welkomst groet. We kregen er ook een geplastificeerde overzichtskaart met bijhorende uitgebreide route beschrijving, prima voorbereid!

Iets na 9, nog even voorhang verlenend aan de roeiers, gingen we van start met ons 9 koppen tellend groepje. Het was een stralende dag, weinig wind en een brandende zon. Zonnebrillen waren vandaag geen luxe.

Opnieuw slaagden we erin, ons als laatste van de kant af te duwen en lagen onmiddellijk 100 meter achter op de koplopers. Het tempo was volgens onze normen genietbaar. We schoven wel geen meter dicht op de leiding, maar we verloren ook geen centimeter. Na een tijdje op dit Aarkanaal, werd onze rode lantaarn overgenomen door een vrouwelijk duo, die vanaf toen fungeerden als hekkensluiters. Het Aarkanaal kon Pol en mij wel bekoren. Een kanaaltje, iets breder dan het onze, met veel groen langs de kant. De lage oevers gaven ons heel wat inkijk in de dorpjes Ten Aar, Papenveer en Nieuwveen en menig landelijke hoeve. Bij een driesprong hielden we rechts aan, wat verder lag de kopgroep te wachten aan de Tolhuissluis. Daar werd ons volledig groepje geschild, via een kleinere sluis, naar de Amstel.

Na deze hergroepering werden er andere keuvelende groepjes gevormd en vervolgde de tocht naar de 6 km verder gelegen kanoclub in Uithoorn (de inrichter van 2009). Op de Amstel was er meer verkeer, dat zorgde voor golfjes, die soms aan onze T-shirt kwamen proeven. Verder heel wat vissers aan de kant, blijkbaar heeft de rivier nog een degelijk visbestand. Pol en Martijn waren de eersten die de kanosteiger betraden. De leiding nodigde de reisgenoten uit voor een koffie of een verfrissing. Ook dit jaar was het enthousiasme zoek in deze club. Toch geraakte iedereen aan zijn drankje en een stoel op het terras. Dit bood een uniek vergezicht over rivier en graslanden.

Terwijl het poloteam duchtig oefende en enkele roeiers demonstreerden hoe je terug in een gekapseisde skiff klautert, dreven wij weg van het clubhuis, om een kilometertje verder de hoek te ronden en de Kromme Mijdrecht op te draaien. Van deze oude rivier hadden we vorig jaar ook genoten, maar ditmaal vaarden we tussen de vele rietkragen in tegengestelde richting. Dat dit een geliefd stukje land in Holland is, bewezen de campings en de vele bungalows langs de oevers. Waterpret alom, in autoband, luchtmatras of opblaasboot dreef en zwom de jeugd, genietend van de afkoeling.

In het begin lagen Pol en ik in poleposition, maar die werd ons afgesnoept door het viertal dat aangezogen door enige jachten het commando overnam. We bereikten de Woerdense Verlaat, daar moesten we de Kollenbrug onderdoor. Op papier als zeer laag aangegeven, met als raad steunend op elkaars kajak de brug te passeren. Dit technisch hoogstandje dienden we niet toe te passen. Als we arriveerden was de brug omhoog en gleden enkele jachten er voorbij. We profiteerden van deze gelegenheid om snel achter de brug rechtsaf te draaien richting Slikkendamersluis. De gracht waarop we peddelden was omgetoverd tot dorpszwembad. Zeker 20 jongens en meisjes spetterden in het rond. Onze 2 kajaks werden het mikpunt voor de macho's. Alleen heftig zwaaiende peddelbladen hielden de moedigste uit de buurt van onze gele polyester. Enkel doornatte T-shirts en waterbrillen was ons eind resultaat na het watergevecht. Het zelfde scenario had zich reeds afgespeeld bij de koplopers. De hekkensluiters dienden via onderhandelingen een 'droog' vrijgeleide te bekomen. Het was zeer druk bij de sluis naar de Nieuwkoopse plassen. Bij de 2^{de} sasbeurt werd ons volledig groepje opnieuw geschut.

De Nieuwkoopse Plassen waren in het verleden een verraderlijk veengebied. Een wildernis van uitgestrekte moerassen en broekbossen, waar 10 eeuwen geleden de eerste inwoners zich vestigden. De kleiruggen waren bruikbaar als landbouwgrond, later werden sloten gegraven om laagveen te ontwateren. Verder was het gebied bedekt met een metersdikke laag veen. Plantenlaag na plantenlaag stapelde zich op, maar de planten konden in een vrijwel zuurstofloos water niet verteren. Jaarlijks bedekten de afgestorven planten de groeiende turflaag en een nat, onbegaanbaar en gevaarlijk gebied bleef over.

In de 15^{de} eeuw ontdekten men dat turf een prima brandstof was. Men baggerde het veen uit en legde het te drogen op de dijkjes. Wanneer in de 16^{de} eeuw de bierbrouwerijen en baksteenindustrie gouden tijden kenden, nam de vraag naar brandstof (turf) sterk toe. Men stak steeds dieper naar turf en de legakkers (oevers) werden steeds smaller. Stormen sloegen gaten in de oever en er bleef open water over. Dit ongecontroleerd veensteken is nog steeds goed merkbaar in het landschap van de Nieuwkoopse plassen.

Wat ook goed merkbaar was, was de aanwezigheid van de mens op deze zonnige zondag. Het was bijna onbegonnen werk om een aangename picknick plaats te versieren. Op het aangewezen eilandje was het een kluwen van jewelste. Gelukkig kende Herman, de tochtleider, het gebied als zijn broekzak. Hij nam ons mee op een van de vele kanoroutes in dit gebied en een kilometertje verder lag er een kanosteiger, met daarachter een verlate weitje met enkele bomen die zorgde voor een schaduwrijk plekje. Het was er optimaal genieten van spijs en drank in alle rust.

Uitgerust en versterkt, schoven we ons zitvlak terug op het stoeltje, voor de laatste 12 km. Dit gebied is een doolhof aan waterwegen, een gids of een goede gedetailleerde kaart is noodzakelijk. Bijwijle kon je de grachtjes vergelijken met deze in de Biesbosch. In deze kreekjes kwamen we enkel nog een paar huurkajaks tegen, die een gemarkeerde route volgden. Herman leidde ons ook door waterwegen met fluisterbootjes, om uiteindelijk op een gemotoriseerd kanaaltje te eindigen. Wat verder kwamen we op de 2^{de} plas van het gebied. Het spiegelgladde oppervlak bood weinig weerstand en we gleden gezwind onder een fietsbrug door die deze plas nogmaals in twee verdeelde. Hier werd het gissen wie de juiste richting uitging. Herman hield rechts aan, terwijl 3 anderen het midden van de plas verkozen. Uiteindelijk brachten enkele grachtjes achter de plas de groep weer samen.

De volgende halte was de enige echte overdraagplaats. De kajaks werden aan de andere zijde van het betonbaantje in een gracht gelegd. Deze wordt de Aarlanderveense Wetering genoemd. Deze laatste 5 km werd een uitputtingslag tegen de ondiepte, de overvloedige plantengroei en de hitte.

In dit prachtig poldergebied had weinig deelnemer nog oog voor de veenweide met de vele weidevogels. Ik had me naast Martijn aan de leiding gepeddeld.

De slimmerik liet mij lekker in het midden van de sloot ploeteren, waar de meeste planten dobberden. Hij koos de rechterzijde waar een kleine doorgang merkbaar was. Halverwege maakte hij mij attent op een stukje cultuurhistorie, nl. de molenviergang: 4 molens op een rij, die het water van een diepe polder aan elkaar doorgeven en uiteindelijk lozen in de Oude Rijn.

Onze watergang passeert tussen molen 3 en 4. Het hele complex is gebouwd tussen 1786 en 1801.

Ik werd het stilaan beu, bij elke peddelslag een berg groen op mijn kajak te deponeren. Uiteindelijk kon ik de vaargeul afsnoepen, terwijl hij genoot in mijn zog. Op het einde peddelde hij zich terug naast mij.

Het werd tijd dat we de kanoclub bereikte. Mijn tong kleefde tegen mijn gehemelte. De eerste vochtdruppels op tong en lippen waren dan ook een ware verkwikking

Pol en ik vonden deze uitgave de mooiste in dit veengebied. Alleen vond hij dat die laatste gracht, deze 42 km tocht, bijna omtoverde tot een dodentocht.

Na de nodige recup, werden de boten op de kar gebonden.

In de kantine wachtte ons nog een lekker soepje. We sloten het geheel af met een frisse Lachouffe. (in Holland !)

Onze noorderburen hebben toch weinig gevoel voor gezelligheid.

Nakaarten tussen pot en pint is hen onbekend.

Een aangename, sfeervolle kantine, stoeltjes met parasols op een zon overgoten terras, waar twee eenzame Belgen de laatste druppels uit hun glas zogen.

Als we om 18 uur ons zakken pakten, konden we gelijk de boel afsluiten.

We geraken er niet aan gewend !

Toch kijken we uit naar tocht 4 in het veen, volgend jaar in de handen van de Woerdense Kanoclub.

ferre